

ÜLDHARIDUS

HARIDUSKORRALDUS

Lähtuvalt haridusseadusest on pädevused hariduses jagatud järgmiselt:

Vabariigi Valitsus: võtab vastu hariduse riiklike arenguprogrammid ja loob nende elluviimiseks tagatised; kehtestab riigi lasteaed-alkkooli (alkkooli osa), alg- ja põhikooli ning gümnaasiumi pedagoogide töö tasustamise alused ja kinnitab õpetajate koolituse raamnõuded.

Haridus- ja Teadusministeerium:

- korraldab hariduse riiklike arenguprogrammide väljatöötamist ja elluviimist;
- koordineerib ja juhendab kohalikke omavalitsusi ja vabariigi teisi ministeeriume hariduskorralduses, kooskõlastab nendega avalike haridusasutuste asutamise, reorganiseerimise ja sulgemise ettepanekuid vastavalt õigusaktides kehtestatud korrale;
- suunab ja korraldab avalike haridusasutuste õppeplaanide, -programmide, õpikute ja õppemetoodiliste vahendite koostamist, tagab nende väljaandmise, annab välja õppekirjanduse kasutamise soovitusi;
- tagab avalike haridusasutuste ja pedagoogide metoodilise teenindamise süsteemi ja koordineerib metoodikaasutuste tööd;
- kehtestab haridustasemeti ühtse hindamissüsteemi;
- kehtestab riigiharidusasutuste ühiselamute ja õpilaskodude kasutusse andmise tingimused ja korra.
- kehtestab haridustöötajate atesteerimise ja kutseoskuste täiustamise korra, korraldab haridustöötajate väljaõpet ja täienduskoolitust.

Maavalitsus:

- aitab kaasa riigi ja maakonna tasakaalustatud arengut arvestava ühtse hariduspoliitika elluviimisele;
- koordineerib riiklike arengukavade elluviimist;
- viib läbi riiklikku järelevalvet haridus- ja teadusministri ülesandel üldhariduskoolides, kutseõppeasutustes, huvikoolides ja noortelaagrites;
- hindab õpilaskodude moodustamise vajalikkust ja kooskõlastab riiklikult toetatavate kohtade arvu.

Kohalik omavalitsus:

- kavandab oma halduspiirkonna hariduse arengu programme ja viib neid ellu;
- asutab, registreerib, reorganiseerib ja suleb munitsipaal-haridusasutusi;
- tagab oma munitsipaalharidusasutuste majandusliku teenindamise ja finantseerimise;
- määrab ametisse ja vabastab ametist munitsipaalharidusasutuste juhte;
- prognoosib vajadust pedagoogide järele, abistab haridusasutusi töötajate leidmisel;
- tagab pedagoogidele eluruumi ning muud õigusaktides ettenähtud soodustused;
- korraldab laste õiguste kaitset õigusaktidega sätestatud tingimustel ja korras;
- peab koolikohustuslike laste arvestust ja tagab koolikohustuse täitmise kontrolli, annab lastele koolikohustuse täitmiseks ainelist jm abi, korraldab sõidu haridusasutusse ja tagasi, tagab meditsiiniabi ning toitlustamise õppetöö ajal;
- korraldab haridusasutuste metoodilist teenindamist, annab haridusasutuste juhtidele ja pedagoogidele nõu koolikorralduslikes küsimustes;
- korraldab laste ja noorte kutsealast informeerimist ja annab neile vastavaid soovitusi;
- peab puuetega inimeste arvestust ning korraldab nende õpetamist.

Halduspiirkonna hariduse arenguprogrammide koostamiseks ja elluviimiseks moodustab kohaliku omavalitsuse täidesaatev võimuorgan oma koosseisus vastava struktuuriüksuse või määrab ametisse vastava ametiisiku.

Hariduskorraldusega tegelevad ametnikud maakonna omavalitsustes 2008. aastal

Haridusspetsialist oli olemas viies omavalitsuses (sealjuures kahes omavalitsuses kahe osakonna peale kahasse), kuues omavalitsuses oli hariduselu korraldamine vallavanema ja ühes abivallavanema pädevuses, ühes omavalitsuses koolijuhi ning kahes teiste osakondade spetsialistide ülesandeks:

Omavalitsus	Haridusametnik	Haridusasutuste arv omavalitsuses
Sõmeru Vallavalitsus	Haridusspetsialist Ila Müür	1 lasteaed, 2 põhikooli
Rakvere Linnavalitsus	Haridusspetsialist Merike Kuuse	2 lasteaeda, 1 algkool, 1 põhikool, 4 gümnaasiumi
Vinni Vallavalitsus	Haridusnõunik Margit Diits	5 lasteaeda, 2 põhikooli, 1 gümnaasium
V-Maarja Vallavalitsus	Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Olga Mets	1 lasteaed, 1 kool (laste- + põhikool), 1 põhikool, 1 gümnaasium, 1 õppekeskus
Kunda Linnavalitsus	Kultuuri- ja haridusspetsialist Moonika Mägipõld	1 lasteaed, 1 gümnaasium
Kadrina Vallavalitsus	Vallavanem Aivar Lankei	1 lasteaed, 1 lasteaed-alkkool, 1 keskkool
Tapa Vallavalitsus	Vallavanem Kuno Rooba	3 lasteaeda, 1 kool (lasteaed + põhikool), 1 põhikool, 2 gümnaasiumi
Rakke Vallavalitsus	Vallavanem Andrus Blok	1 lasteaed, 1 algkool, 1 põhikool, 1 gümnaasium
Rakvere Vallavalitsus	Vallavanem Aivar Aruja	1 algkool, 1 põhikool
Laekvere Vallavalitsus	Vallavanem Aarne Laas	1 lasteaed, 2 põhikooli
Rägavere Vallavalitsus	Vallavanem Jüri Landberg	1 kool (lasteaed + põhikool)

Haljala Vallavalitsus	Abivallavanem Uno Alanurm	1 lasteaed, 1 gümnaasium
Viru-Nigula Vallavalitsus	Vasta Kooli direktor Ülle Viller	1 kool (lasteaed + põhikool)
Tamsalu Vallavalitsus	Sotsiaalosalakonna juhataja Ülle Kristmann	2 lasteaeda, 1 põhikool, 1 gümnaasium
Vihula Vallavalitsus	Kultuurinõunik Anneli Kivisaar	1 lasteaed-alkkool, 1 põhikool

Allikas: omavalitsuste esitatud andmed, 2008.a oktoober

LÄÄNE-VIRU KOOLIVÕRK

Maakonna haridusasutuste võrgus oli 1999.aastal 45 munitsipaalkooli, 25 munitsipaal- ja 2 eralasteaeda, 4 kutse-õppeasutust, 6 huvikooli ja 3 erikooli.

1999. aastal üldhariduskoolide võrgus töötanud 45 munitsipaalkoolist (sh 8 lasteaed-alkkooli, 7 algkooli, 16 põhikooli, 14 gümnaasiumi/keskkooli, neist 3 venekeelset ja üks põhikooli astmes kakskeelne kool) ja 1 erakoolist on jäänud 2008.aastal alles 35 munitsipaalkooli (4 lasteaed-alkkooli, 1 algkool, 4 põhikool-lasteaeda, 13 põhikooli ja 13 gümnaasiumi / keskkooli) ja 1 erakool.

Lasteaedade arv (koos lasteaed-alkkoolide ja lasteaed-põhikoolidega) on vähenenud 34-lt 30-le, kuigi on avatud juurde 4 põhikool-lasteaeda.

Lääne-Virumaa üldhariduskoolide võrk hõlmas 2008.a. 35 munitsipaalkooli ja 1 erakooli.

Meie maakonna koolivõrk on olnud aastakümneid üks tihedamaid Eestis

Probleemiks ei ole koolide suur arv, vaid neis olevad koolitööübid. Viimastel aastatel on suletud majanduslikel põhjustel algkooli just kodu lähedalt, arvestamata algkoolide tähtsust maaelu säilitamisele või elavdamisele.

Alates 1994.a. põhikooli on vähe ümberkujundatud (sedagi põhikool-lasteaedadeks), ja gümnaasiume ainult Kundas liitumise teel. Kuigi aastatel 1999–2007 on laste arvu vähenemise tõttu koolipidaja otsusega suletud maakonnas kokku 10 kooli, ei saa seni rääkida üldhariduskoolide võrgu üleriigilisest ega maakondlikust plaanipärasest korrastamisest.

Vajadus selleks aga on nii õpilaste arvu languse, kvalifitseeritud õpetajate otstarbekama rakendamise ning nõutava õpikeskkonna tagamise tõttu, et tagada ühtlaselt kvaliteetne haridus kõigile.

Väikese õpilaste arvuga gümnaasiumiosad ei suuda pakkuda õpilastele valikuvõimalusi ning on raskustes riikliku õppekava täitmisega.

Koolivõrgu korrastamise põhimõtteid (alkkool peaks asuma võimalikult kodu lähedal, põhikool omavalitsuse piires ja gümnaasiumivõrku tuleks korrastada maakonna tasandil) küll üldjuhul arvestatakse, kuid need pole siduvad. Ühtse metoodika alusel koostatud omavalitsuste, maakondade ning riigi koolivõrgu arengukavadeni pole jõutud.

2008.a. koostas haridus- ja kultuuriosakond analüüsi koolivõrgu jätkusuutlikkuse kohta, kuid arengukavani ei jõutud, kuna riik andis uued arengusuunad - põhikooli ja gümnaasiumi lahutamise.

2008.a õppis maakonna üldhariduskoolides kokku 7898 õpilast, 2007.a 8566 ja 2006.a 9066 õpilast.

Prognoosi kohaselt õpib maakonna üldhariduskoolides 2015. aastal 6600 õpilast, s.o 5000 õpilast vähem kui 1999.a. ja ligi 2000 vähem kui 2008.a. Võrreldes 1980-ndate lõpuga on aastal 2015 õpilaste arv ligikaudu kaks korra väiksem, kuid just sel ajal kujunes välja praegune maakonna koolivõrk.

Prognoosi järgi jääb aastail 2008-2015 maakonna koolides I klasside õpilaste arv 600-700 piiresse. Samal ajal näitavad viimaste aastate trendid, et õpilaste arvu vähenemine on olnud suurem just algkoolides (2006-2007.a. 14,3%, 2007-2008 11,3%) ja põhikoolides 5,4% (2007.a. 9,5%). Kuid esmakordselt kahanes gümnaasiumides kokku 558 õpilast s.o 8,2% (2007.a. 299 õpilast, s.o 4,2%). Kõige enam vähenes õpilaste arv Rakvere Vene Gümnaasiumis 31,8%.

Valdadest kahanes õpilaste arv kõige enam Vihula (13,8%), Väike-Maarja (12,7%) ja Rakke (11,8%) vallas. Samal ajal Viru-Nigula valla Vasta koolis kasvas õpilaste arv 17 õpilase võrra (s.o 17,9%) ning Tamsalu vallas 3 õpilase võrra (Vajangul 8 õpilast).

Kooliõpilaste arv kooliastmete kaupa Lääne-Virumaal, 2007- 2008

	I aste (1.-3.kl)		II aste (4.-6.kl)		III aste (7.-9.kl)		G-aste (10-12.kl)		Kokku		Vahe
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	
Algkool	107	108	115	89					222	197	-25
Põhikool	437	429	529	488	605	569			1571	1486	-85
Gümnaasium	1371	1373	1495	1420	2085	1847	1822	1575	6773	6215	-558
Kõik kokku	1915	1910	2139	1997	2690	2416	1822	1575	8566	7898	-668

Allikas: EHIS andmete põhjal haridus- ja kultuuriosakond, 2008 november

Kooliastmeti on suurim kahanemine III kooliastmes ja gümnaasiumiastmes:

Õpilaste arv kohalike omavalitsuste ja koolide kaupa 2006-2008

	2006	2007	2008	Vahe 2006/2007	Vahe 2007/2008
Haljala vallas:	390	397	362	7	-35
Haljala Gümnaasium	390	397	362	7	-36
Kadrina vallas:	800	763	721	-37	-42
Vohnja Lasteaed-Algkool	29	21	20	-8	-1
Kadrina Keskkool	771	742	701	-29	-41
Kunda linnas:	516	480	456	-36	-24
Kunda Ühisgümnaasium	516	480	456	-36	-24
Laekvere vallas:	210	171	174	-39	3
Laekvere Põhikool	117	103	108	-14	5
Muuga Põhikool	93	68	66	-25	-2
Rakke vallas:	276	264	233	-12	-31
Lahu Algkool	10	13	12	3	-1
Salla Põhikool	44	45	41	1	-4
Rakke Gümnaasium	222	206	180	-16	-26
Rakvere linnas:	3123	2964	2848	-159	-116
Rakvere Linna Algkool	195	162	143	-33	-19
Rakvere Põhikool	224	216	211	-8	-5
Rakvere Gümnaasium	892	840	834	-52	-6
Rakvere Reaalgümnaasium	989	946	937	-43	-9
Rakvere Vene Gümnaasium	205	173	118	-32	-55
Rakvere Eragümnaasium	416	407	406	-9	-1
Rakvere Õhtukeskkool	202	220	199	18	-21
Rakvere vallas:	105	107	106	2	-1
Veltsi Lasteaed-Algkool	16	19	18	3	-1
Lasila Põhikool	89	88	88	-1	0
Rägavere vallas:	88	83	77	-5	-6
Põlula Kool	88	83	77	-5	-6
Sõmeru vallas:	327	312	283	-15	-29
Sõmeru Põhikool	218	205	191	-13	-14
Uhtna Põhikool	109	107	92	-2	-15
Tamsalu vallas:	496	490	493	-6	3
Vajangu Põhikool	59	55	63	-4	8
Tamsalu Gümnaasium	437	435	430	-2	-5
Tapa vallas:	1136	1106	1023	-30	-83
Jänedä Kool	79	77	68	-2	-9
Lehtse Põhikool	56	54	49	-2	-5
Tapa Gümnaasium	704	701	636	-3	-65
Tapa Vene Gümnaasium	297	274	270	-23	4
Vihula vallas:	104	87	75	-17	-12
Vihula Lasteaed-Algkool	9	7	4	-2	-3
Võsu Põhikool	95	80	71	-15	-9
Vinni vallas:	693	659	599	-34	-60
Roela Põhikool	94	97	90	3	-7
Tudu Põhikool	58	55	47	-3	-8
Vinni-Pajusti Gümnaasium	541	507	462	-34	-45
Viru-Nigula vallas:	59	78	95	19	17
Vasta Kool	59	78	95	19	17
Väike-Maarja vallas:	666	605	528	-61	-77
Kiltsi Põhikool	86	75	59	-11	-16
Simuna Kool	90	85	71	-5	-14
Väike-Maarja Gümnaasium	490	445	398	-45	-47
Kokku	9066	8566	7898	-500	-668

Allikas: EHISe andmetel haridus- ja kultuuriosakond, 2008 november

2006-2008. aastani on maakonnas õpilaste üldarv kahanenud 1168 õpilase võrra.

Kuigi õpilaste arv kahaneb oluliselt, ei ole olnud märkimisväärset langust klassikomplektide arvus. 2006.a. oli maakonnas 466, 2007.a. 461 ning 2008.a. 433 klassikomplekti (kokku 33 komplekti, s.o võrdne reaalgümnaasiumi klassikomplektide arvuga).

Üldhariduskoolides käivate õpilaste arv 2008/2009.õppeaastal Lääne-Virumaal

Kool, kohalik omavalitsus	Õpilasi	Klassides õpilasi*											Klas- se	
	kokku	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
Haljala vallas:														
Haljala Gümnaasium	362	23	22	17	30	22	34	33	55	44	36	20	26	15
Kadrina vallas:														
Vohnja Lasteaed-Algkool	20	8	2	2	8									2
Kadrina Keskkool	701	48	51	47	45	58	62	72	75	77	59	45	62	35
Kunda linnas:														
Kunda Ühisgümnaasium	456	37	35	32	35	40	48	45	56	62	22	22	22	25
Laekvere vallas:														
Laekvere Põhikool	107	15	5	18	5	9	11	21	8	16				9
Muuga Põhikool	66	5	3	6	7	6	3	7	17	12				6
Rakke vallas:														
Lahu Algkool	12	2	4	3	3									2
Salla Põhikool	41	2	5	6	5	2	4	4	8	5				5
Rakke Gümnaasium	180	8	8	20	9	16	12	20	21	30	11	15	10	12
Rakvere linnas:														
Rakvere Linna Algkool	143	23	24	23	21	24	28							6
Rakvere Põhikool	211	25	25	25	24	24	25	24	21	18				9
Rakvere Gümnaasium	834	48	31	44	38	44	69	76	84	88	101	102	109	32
Rakvere Reaalgümnaasium	937	73	71	67	64	74	59	61	85	93	102	101	87	34
Rakvere Vene Gümnaasium	118	7	13	8	2	8	11	23	16	12			18	8
Rakvere Eragümnaasium	406	27	26	20	25	20	25	21	26	29	67	58	62	15
Rakvere Õhtukeskkool	199							1	17	32	61	45	43	8
Rakvere vallas:														
Veltsi Lasteaed-Algkool	18	4	6	5	3									2
Lasila Põhikool	88	9	7	11	13	6	10	10	15	7				9
Rägavere vallas:														
Põlula Kool	77	7	10	5	10	12	7	9	7	10				9
Sõmeru vallas:														
Sõmeru Põhikool	191	13	22	18	13	26	22	35	15	27				12
Uhtna Põhikool	92	6	14	12	7	10	11	7	9	16				7
Tamsalu vallas:														
Vajangu Põhikool	63	9	6	6	9	8	6	6	6	7				6
Tamsalu Gümnaasium	430	50	42	23	29	43	45	40	32	48	28	30	20	20
Tapa vallas:														
Jänedä Kool	68	2	4	9	5	9	11	11	9	8				8
Lehtse Põhikool	49	2	7	3	7	6	7	10	3	4				5
Tapa Gümnaasium	636	51	64	54	60	46	63	69	53	63	40	44	29	29
Tapa Vene Gümnaasium	270	29	24	39	21	19	22	23	21	24	14	16	18	19
Vihula vallas:														
Vihula Lasteaed-Algkool	4	1	1		2									1
Võsu Põhikool	71	4	4	6	4	11	9	10	10	13				9
Vinni vallas:														
F.v Wrangelli nim Roela Põhikool	90	8	7	4	11	16	11	6	14	13				7
Tudu Põhikool	47	6	3	1	7	3	10	4	8	5				5
Vinni-Pajusti Gümnaasium	462	30	47	33	36	42	34	39	45	39	41	40	36	24
Viru-Nigula vallas:														
Vasta Kool	95	9	12	7	15	10	6	14	14	8				9
Väike-Maarja vallas:														
Kiltsi Põhikool	59	5	9	5	4	3	6	9	8	10				6
Simuna Kool	71	4	8	5	7	6	9	9	9	14				7
Väike-Maarja Gümnaasium	398	26	33	45	32	40	38	45	40	37	20	19	23	21
Algkoolid kokku	197	38	37	33	37	24	28							13
Põhikoolid kokku	1486	131	151	147	153	167	168	195	181	193				128
Gümnaasiumid kokku	6215	457	467	449	426	472	522	572	618	657	541	512	522	292
Kõik kokku	7898	626	655	629	616	663	718	767	799	850	541	512	522	433

Allikas: EHIS, andmed EHIS-st 11.-15.09.08

*koos tasandusklassides, lihtsustatud õppekavaga, keelekümbusklassides õppivad, vene õppekeelega õpilased, kaugõppes õppivad õpilased

Maakonna keskmine õpilaste arv klassis on järgmine: algkoolides 15,2, põhikoolis 11,6 ja gümnaasiumides 18,2. Madalaim on põhikooli algastmes Võsu Põhikoolis - 5 õpilast, keskastmes Salla Põhikoolis - 5,5 õpilast, vanemas astmes aga Vasta koolis - 7,7 õpilast. Kõrgeim keskmine klassitäituvus on Rakvere Reaalgümnaasiumis (kõigis kooliastmetes), Rakvere Eragümnaasiumis (gümnaasiumis ja algastmes), Haljala Gümnaasiumis (põhikooli kesk- ja vanemastmes) ning Rakvere Põhikoolis (algastmes kõrgeim – 24 õpilast).

Õpilaste ränne 2008.a. (teiste omavalitsuste õpilased ja omad mujal)

Omavalitsus	Teistest KOV-dest	Teistesse KOV-desse	Õpilased, oma valla õpilaste arv	Omavalitsus	Teistest KOV-dest	Teistesse KOV-desse	Oma valla õpilaste arv
Rakvere v	6	200	103	Viru-Nigula	16	89	94
Tapa	56	9	937	Sõmeru	-	38	239
Rakvere l	814	102	2123	Kadrina	61	76	653
Vihula	4	70	72	Tamsalu	15	41	467
V-Maarja	36	53	878	Kunda	78	58	376
Vinni	75	91	517	Rakke	12	18	220
Haljala	90	102	272	Laekvere			
Rägavare	28	42	-	Kokku	1307	1078	7045

Allikas: kohalike omavalitsuste andmed, 2009.a märts

KEELEKÜMBLUS

Keelekümblus on õppevorm, mida rakendatakse Eestis riikliku programmina – eesti keele kui teise keele paremaks omandamiseks. Tänapäevaks peaaegu pooled Eesti muukeelsest koolidest keelekümblusmetoodikat ning keelekümbuskoolides ja lasteaedades õpib kokku 3400 last.

Kümblusklassides ja rühmades ületab eestikeelse õppe maht 50% õppe kogumahust. Varane keelekümblus (1.-9.klassis) toimib Eestis 24 lasteaia ja 14 koolis, sh Tapa Vene Gümnaasiumis. Seal alustati hiliskeelekümbusega juba 2003.a.

Hiliskeelekümblus algab 6. klassist, kus kolmandik õppetööst toimub eesti keeles, 7. ja 8. klassis tõuseb eesti keeles õpitavate ainete osakaal juba 76 protsendini õppekavast, ülejäänud 24% hõlmavad vene keel kui emakeel ja võõrkeel. 9. klassis moodustavad eesti keel ja eesti keeles õpitavad ained u 60% õppekava mahust.

Allikas: Keelekümbluskeskuse materjalid, koostas: Marge Lepik

ÕPETAJAD

Õpetajate arv Lääne-Virumaa üldhariduskoolides on viimasel kolmel aastal püsinud stabiilsena - natuke üle tuhande.

Eesti Hariduse Infosüsteemi andmete põhjal töötas üldhariduskoolides (sh erikoolides) 2007/2008. õppeaasta alguses 1010 pedagoogi, kellest 64 töötas kahes ja 5 kolmes koolis.

2008/2009. õppeaasta alguses töötas maakonnas 1009 pedagoogi (neist erikoolides 126), kellest 71 töötas kahes ja 6 õpetajat kolmes koolis. Mitmes koolis töötavad sagedamini kehalise kasvatuse, vene keele, füüsika, keemia ja ajaloo õpetajad ning logopeedid.

Mees- ja naisõpetajate suhe on 3:20.

Õpetajad kvalifikatsiooni järgi

Õpetajaid-metoodikuid oli maakonnas 8. Nad töötasid Rakvere Gümnaasiumis ja Reaalgümnaasiumis, Kundas, Kadriinas ja Tamsalus.

Vanemõpetajaid oli maakonnas 152, kes moodustavad 15% kõigist üldhariduskoolide õpetajatest.

Õpetaja kvalifikatsioon puudus 62 (6%) õpetajal ja nendega oli sõlmitud ühe-aastane tööleping.

82% õpetajatest on kõrgema haridusega, 117 õpetajal on kesk-eriharidus ning 76 õpetajal kesk või kutse-keskharidus.

Üle riigi keskmise kvalifikatsiooni nõuetele vastavate pedagoogide osakaaluga kõigis kooliastmetes on Rakvere ja Võsu põhikool, Simuna ja Vasta kool, Kadrina keskkool, Rakvere Reaalgümnaasium, Rakvere Vene, Tapa Vene, Vinni-Pajusti, Väike-Maarja ja Rakvere Gümnaasium.

Õpetajad vanuse järgi

Maakonna õpetajaskond vananeb üldhariduskoolides: üle 50-aastaste osakaal on 37,7%. Sama ajal on alla 30-aastasi kokku 98 noort (s.o 10,1%). Kõige enam noori on Rakvere (9) ja Tamsalu Gümnaasiumis (6 noort õpetajat). Kõige suurem osakaal noori õpetajaid on Vasta Koolis, kus iga neljas õpetaja on alla 30-aastane.

Õpilasi on ühe õpetaja (ametikoha) kohta rohkem Rakvere Linna Algkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis, Rakvere Õhtukoolis ja Tapa Gümnaasiumis. Maakonna 21 munitspaalkoolis (kokku 35 kooli) on ühe õpetaja kohta 10 või vähem õpilast.

Haridus- ja teadusministeerium on seadnud eesmärgiks, et koolides oleks ühe õpetaja kohta 15 õpilast.

Detailsemalt on toodud andmed õpetajate kohta aastaraamatu lõpus olevates lisades.

Konkurss "Lääne-Virumaa Aasta Õpetajad"

Aasta õpetaja konkursi eesmärgiks on esile tõsta, tunnustada ja tutvustada üldsusele tublisid haridustöötajaid.

Komisjon valis maakonna Aasta õpetajaks 2008. koolieeldkonnas **Marge Guljavini** Vinni-Pajusti Gümnaasiumist ja maakonna Aasta õpetajaks lasteaedade valdkonnas **Ülle Hindrikuse** Rakvere lasteaia „Triin“.

Konkursile esitati kaheksa kandidaati: Porkuni Kooli klassiõpetaja Virge Viliperg, Rakvere Gümnaasiumi eesti keele ja majandusainete õpetaja Reet Bobõlski, Rakvere Ametikooli kutseõpetaja Anneli Tohver, Sõmeru Põhikooli huvijuht Lemme Mäe, Salla Põhikooli algklassiõpetaja Triinu Pohlak, Kilti Põhikooli loodusaineteõpetaja Mall Võhandu, Vinni-Pajusti Gümnaasiumi eesti keele õpetaja Marge Guljavin, Rakvere Lasteaed „Triin“ õpetaja Ülle Hindrikus.

Koostas: Lääne-Viru Maavalitsuse haridus ja kultuuriosakonna juhataja Marge Lepik

VÄLISHINDAMINE, ÕPPEASUTUSTE JÄRELEVALVE JA SISEHINDAMINE

VÄLISHINDAMINE

Õpitudemuste välishindamise süsteemi moodustavad üleriigilised tasemetööd kooliastmete lõpus, põhikooli lõpueksamid ja gümnaasiumi riigeksamid.

TASEMETÖÖD

Tasemetöö viiakse läbi neljandal õppeveerandil 3. klassis eesti ja vene keeles ning matemaatikas, 6. klassis eesti ja vene keeles, matemaatikas ja veel ühes õppeaines.

Tasemetöödega kontrollitakse kooliastme lõpetamiseks vajaliku õppeainepädevuse (põhiteadmiste ja –oskuste) omandatust: suutlikkust teadmisi reprodutseerida, uues olukorras rakendada, seostada teistes ainetes õpituga.

Haridusministeeriumi koostatud Lääne-Viru maakonna valimis olid 2008a järgmised koolid:

3.klassis eesti keele ja matemaatika tasemetöö valimis: F. Von Wrangeli nim. Roela Põhikool, Laekvere Põhikool, Rakvere Eragümnaasium,

3.klassi vene keele tasemetöö valimis: Tapa Vene Gümnaasium,

6.klassi eesti keele tasemetöö valimis: Kunda Ühisgümnaasium, Rakvere Reaalgümnaasium, Simuna Põhikool, Sõmeru Põhikool, Tapa Gümnaasium, Vasta Põhikool ja Väike Maarja Gümnaasium.

6.klassi matemaatika tasemetöö valimis: Simuna Põhikool ja Vasta Põhikool.

6.klassi ajaloo tasemetöö valimis: Simuna Põhikool ja Vasta Põhikool.

6.klassi vene keele valimis Rakvere Vene Gümnaasium.

Maakondliku ülevaate saamiseks viidi Lääne-Virumaal eksamikeskuse koostatud ülesannetega tasemetööd läbi kõikides koolides.

2008. aastal (nagu ka 2007.aastal) olid kõikide tasemetööde keskmised tulemused madalamad riiklikest tulemustest. Edukamad tasemetööde (tasemetööde keskmine kõrgem riiklikust keskmisest) sooritajad 3.klasside seas olid: Laekvere, Rakvere ja Võsu Põhikool.

Edukas tasemetööde sooritaja 6.klasside seas oli Lehtse Põhikool, kelle keskmised tulemused kolmes tasemetöös olid kõrgemad riiklikest tulemustest.

Tasemetööde keskmised tulemused Lääne-Virumaa ja Eesti koolides 2008.a

Klass	Õppeaine	Edukus		Kvaliteet		Keskmiselt punkte, %		Keskmine hinne	
		Eesti	L-Viru	Eesti	L-Viru	Eesti	L-Viru	Eesti	L-Viru
3	Eesti keel	98.5	97.8	86.0	72.3	83.5	77.2	4.3	4.0
3	Vene keel (vene õppekeel)	98.4	94.4	83.6	82.2	81.4	72.9	4.2	3.8
3	Matemaatika	98.4	97.7	84.8	79.5	83.6	79.1	4.3	4.1
6	Eesti keel	96.5	96.1	59.1	48.8	70.2	67.6	3.6	3.5
6	Vene keel (vene õppekeel)	8.8	100.0	79.4	55.9	79.8	67.1	4.0	3.7
6	Matemaatika	84.4	74.2	43.5	34.5	63.6	56.4	3.4	3.1
6	Ajalugu	90.9	85.2	54.5	42.5	68.5	62.2	3.6	3.4

Allikas: REKKI ja haridus- ja kultuuriosakonna andmed, 2008

RIIGIEKSAMID

Lõpueksamiga kontrollitakse riiklikus õppekavas põhikooli lõpetamiseks nõutava õppeainepädevuse (põhiteadmiste ja -oskuste) omandatust: suutlikkust nõutavaid teadmisi reprodutseerida, uues olukorras rakendada, seostada teistes õppeainetes õpituga.

Lõpueksamite keskmised tulemused riigis saadakse valimi põhjal. Aastal 2008 sattusid üleriigilisse valimisse kõik Lääne-Virumaa koolid (välja arvatud Salla Põhikool) vähemalt ühe eksamiga.

Kohustuslike eksamite (eesti keel ja vene keel vene õppekeele koolides) ning matemaatika kõrval olid õpilaste poolt enam valitud aineteks geograafia, inglise keel, ühiskonnaõpetus ja bioloogia. Koolide arvu järgi olid enam valitud aineteks bioloogia ja inglise keel, mida valiti 83% koolidest, geograafia (73% koolides) ning keemia (53%) ja ühiskonnaõpetus (43%). Kõige vähem oli valitud saksa keelt (2 õpilast, kahes koolist).

Üleriigiliste tulemustega võrreldes on paremini sooritatud inglise keele eksam, milles nii keskmine tulemus, edukus kui ka kvaliteet on üle riigi keskmise; matemaatika, milles valimi koolides olid näitajad üle riigi keskmise ja kõikides koolides kokku samuti keskmisele lähedal.

Eesti keele eksami keskmine tulemus on riigi keskmisega võrreldes 98%, edukus aga keskmisest parem. Ühiskonnaõpetuse eksam maakonna päevakoolides oli sooritatud samuti keskmisest kõrgemale tulemusele.

Inglise keele, matemaatika, vene keele (nii emakeelena kui ka võõrkeelena), geograafia ja saksa keele eksami tulemustega oleme teiste maakondadega võrreldes esimeses pooles, ülejäänud ainetes teises pooles.

Gümnaasiumi riigeksamite eesmärk on hinnata riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust eksamiainetes; suunata eksami sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi; siduda järjestikuseid haridusastmeid ja –tasemeid, õpilastel saada objektiivsema ettekujutuse oma õpitulemustest ja koolil ennast hinnata; ühitada gümnaasiumi lõpueksamid kutseõppeasutuse, rakenduskõrgkooli ja ülikooli sisseastumiseksamitega.

2008. aastal tegid Lääne-Virumaa koolide gümnaasistid tegid lisaks kohustuslikule kirjandile rohkem eksameid inglise keeles (364 õpilast), geograafias (346), ühiskonnaõpetuses (253), matemaatikas (179) ja bioloogias (150 õpilast, mis on umbes veerand abiturientide arvust). Ülejäänud ainete eksameid tegi väiksem arv abituriente.

Riigi keskmisele tasemele või üle selle ulatus meie maakonna koolide keskmine eksamitulemus kuues õppeaines: riigikeeles, ühiskonnaõpetuses, füüsikas, geograafias, inglise keeles ja keemias. Võrreldes 2007.aastaga on see ühe aine võrra vähem kahe aine võrra vähem kui aastal 2006.

Kolm viimast aastat on Lääne-Viru maakonna abiturientidid sooritanud eksami riigi keskmisega võrdset või üle selle geograafias, riigikeeles ja ühiskonnaõpetuses. Matemaatikas ja ajaloo langesid tulemused allapoole riigi keskmist 2008. aastal, olles kahel eelneval aastal 2-3% üle riigi keskmise.

Kolmest õppeainest (eesti keel, matemaatika ja inglise keel) oli vähemalt kahes aines eksamitegijate tulemus riigi keskmisest parem Kadrina Keskkoolis (eesti ja inglise keel), Kunda Ühiskoolis (eesti ja inglise keel), Rakvere Gümnaasiumis (eesti ja inglise keel), Tamsalu Gümnaasiumis (eesti ja inglise keel) ja Vinni -Pajusti Gümnaasiumis (eesti keel, matemaatika).

Riigi keskmisest parem oli tulemus 6 aines Rakvere Reaalgümnaasiumis ja Vinni-Pajusti Gümnaasiumis, 5 aines Kadrina Keskkoolis ja Rakvere Gümnaasiumis.

Allpool olevas tabelis ei ole maakonna kõikide koolide hulka arvestatud õhtuseid- ja kaugõppe osakondi, kuigi valimisse võisid nad kuuluda.

Riigeksamite tulemused 2007/2008.õ-a, Lääne-Viru maakond

	Koolide arv, kus eksamit tehti	Eksaminande	Valimis koole	Valimis eksaminande	Keskmiselt punkte %			Edukus			Kvaliteet			Koht teiste maakondade seas
					Riik	Lääne-Virumaa valim	Lääne-Virumaa kõik koolid	Riik	Lääne-Virumaa valim	Lääne-Virumaa kõik koolid	Riik	Lääne-Virumaa valim	Lääne-Virumaa kõik koolid	
Eesti keel ja kirjandus	28	841	7	228	68,4	66,3	67,3	94,7	94,7	97,9	51,0	49,1	48	9.
Eesti keel II keelena	3	31	2	13	66,1	51,3	60,6	87,0	77,8	87,1	44,3	16,7	32,3	11.
Inglise keel	25	212	26	212	82,1	82,3	82,3	99,8	100	100	85,5	89,2	89,6	3.
Saksa keel	2	2	2	2	78,4	88,0	88,4	95,4	100	100	72,3	100	100	2.
Vene keel võõrkeelena	11	40	13	41	78,7	76,2	76,9	98,9	100	100	77,5	73,2	80,0	6.
Vene keel ja kirjandus (vene õppekeel)	3	43	4	43	65,1	63,5	63,7	93,3	100	100	41,8	34,0	37,2	7.
Matemaatika	30	889	8	166	62,1	67,7	61,7	78,6	88,2	77,5	44,8	60,0	46,8	4.
Füüsika	7	17	7	17	74,0	70,9	71,1	97,4	100	100	62,8	52,9	58,8	11.
Keemia	16	40	17	45	78,8	72,5	76,8	95,7	84,4	95,0	75,3	66,7	72,5	14.
Bioloogia	25	141	14	76	66,7	64,1	66,8	95,5	92,4	98,6	42,9	39,2	48,9	11.
Geograafia	22	229	18	162	60,8	59,4	59,1	89,0	89,5	90,0	30,4	23,5	25,3	6.
Ajalugu	9	23	10	23	73,9	66,1	66,3	94,7	91,3	91,3	67,2	52,2	52,2	14.
Ühiskonnaõpetus	13	145	6	58	70,8	66,8	72,3	97,5	91,5	96,6	55,8	42,4	63,4	14.

Allikas: põhikooli lõpueksamite protokollid, Riiklik Eksami- ja kvalifikatsioonikeskus

Gümnaasiumi riigieksamite andmed 2007/2008.õa

	Ajalugu	Bioloogia	Eesti keel	Füüsika	Geograafia	Inglise keel	Keemia	Matemaatika	Riigikeel	Saksa keel	Vene keel (vene õppekeel)	Vene keel võõrkeelena	Ühiskonnaõpetus
Keskmiised tulemused													
Eesti (gümnaasistid)	61,9	62,7	60,2	64,8	55,3	68,4	66,2	60,6	67,0	74,7	59,0	79,0	65,7
Lääne-Viru (gümnaasistid)	58,8	56,9	57,4	65,1*	55,5*	67,7	65,5	54,9	70,0*	68,1	57,0	72,4	67,2*
Koht maakonniti	7.	10.	4.	5.	5.	5.	4.	12.	6.	10.	8.	8.	4.
5-st väiksema eksaminandide arvuga koolid	42,3	60,7		64,8	50,3	62,6	60,2	43,6	67,5*	66,8	39,0	70,2	49,6
Haljala Gümnaasium	40,2	55,1	55,7	...	67*	75,2*		57,8					69,7*
Kadrina Keskool	60,1	68,0*	60,9*		56,4	69,3*	65,8	57,8				...	71,6*
Kunda ÜG	58,6	...	71*		...	70,5*		46,5				80,2*	72,6*
Rakke G	53,4	...	69,6*		52,8	61,8	*	*		...			
Rakvere EraG	...	35,4	40,2	...	43,8	59,7		*		*		...	56,4
Rakvere Gümnaasium	59,8	64,6*	62,8*	...	64,1*	74,7*	62,4	53,2		70,4		...	74,1*
Rakvere RRG	75,4*	57,8	58,5*	67,1*	56,7*	67,8	68,7*	57,6		*		...	70,3*
Rakvere Vene Gümnaasium	...			...	...	58,7	...	...	69,6*		55		42,5
Tamsalu G	64,4*	...	62,6*	...	47,9	70,2*	60,2	54,4				...	68,9*
Tapa G	...	52,1	58,8	...	52,9	66,6	...	51,3				...	73,2*
Tapa Vene G	...	...		62,2	...	...		55,7	71,9*		66*		*
Vinni-Pajusti G	...	64,6*	66,8*		65,9*	67,0	69,8*	64,1*		...		...	73,3*
Väike-Maarja G	69,3*	56,4	56,2		59,9*	57,3	*	53				...	
Rakvere Õhtukeskkool		...	52,0		34,2	63,3	*	*				...	58,0
Kadrina KK õhtuosakond													
Tapa G kaugõpe		...	32,2			...							47,8
Rakvere Ametikool			38,1			47,0		...	...		...		
Rakvere Vene Gümnaasiumi õhtuos.		...							...		...		...

Allikas: Riikliku Eksami ja Kvalifikatsioonikeskuse koduleht

*riiklikust tulemusest kõrgem tulemus

...5-st väiksema eksaminandide arvuga koolid

Koostas: Kaida Laks

RIIKLIK JÄRELEVALVE

Riikliku järelevalve põhieesmärk on aidata kaasa kvaliteetse hariduse omandamisele ülesandeks on kontrollida õppe- ja kasvatustegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmist, analüüsida probleeme õppe- ja kasvatustegevust reguleerivate õigusaktide rakendamisel.

2008. aastal viidi riiklik temaatiline järelevalve läbi Vajangu Põhikoolis (järelvalve nii lasteaias kui ka koolis), Tapa Lasteaias Pispõnn, Väike-Maarja Gümnaasiumis ja Rakvere Kutsekeskkoolis, Lasila Põhikoolis, Tapa Gümnaasiumis, Rakvere Lasteaias "Kungla" ja Laekvere Lasteaias „Rüblük“.

Temaatilise riikliku järelevalve teemad olid: alushariduses laste koolivalmiduse toetamine, üldhariduses õpilaste õpijõudluse toetamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks rakendatavate meetmete mõjususe ja kutsehariduses riiklikult tagatud vahendite (koolilõuna ja söidukulu) kasutamine õpilaste toetamiseks ning õppeasutuses rakendatavad meetmed õpilaste väljalangevuse vähendamiseks.

Kokkuvõttes tehakse järelevalve all olnud lasteaedades head tööd laste kooliks ettevalmistamisel. Parendamist vajab laste arengu pidev jälgimine ja dokumenteerimine.

Viiest järelevalve all olnud koolist töötas sotsiaalpedagoog neljas koolis, logopeed neljas koolis, parandusõpet rakendatakse samuti neljas koolis. Koolidel on välja kujunenud oma süsteemid õpilaste toetamiseks ja nende koolikohustuse täitmise tagamiseks.

Eesti Hariduse Infosüsteemi (lühend. EHIS, www.ehis.ee) kaudu on alates 2005. aastast võimalik tutvuda õppeasutuse (kooli, lasteaia, huvikooli) tegevusnäitajatega: saada andmeid õpilaste arv õpetaja kohta, keskmist õpilaste arvu klassis, klassikursuse kordajate osakaalu õpilaste koguarvust jms. Näitajaid saab võrrelda teiste samasse gruppi kuuluvate õppeasutuste näitajatega.

EHISE andmete põhjal oli klassikomplekti keskmine täituvus suurem Rakvere Reaalgümnaasiumi III astmes (31,2) ja II astmes (27,9), Haljala Gümnaasiumi II astmes (28,7) ja Rakvere Gümnaasiumi III astmes (27,3). I kooliastmes on keskmiselt alla 10 lapse klassis kõigis põhikoolides peale Kilti Põhikooli (10,5), Lasila Põhikooli (10,3), Sõmeru Kooli (17,3), Uhtna (10,7) ja Rakvere Põhikooli (24).

Gümnaasiumiosas oli suurima klassi keskmise täituvusega Rakvere Eragümnaasium (29,5) ja Rakvere Reaalgümnaasium (30).

EHISE andmeil oli Kõige vähem õpilasi ühe arvuti kohta Roela, Vajangu, Muuga ja Põlula Põhikoolis - 5 õpilast ühe arvuti kohta. Rakvere gümnaasiumidel (RG, RRG ja REG) on 26-25 õpilast ühe arvuti kohta.

SISEHINDAMINE

Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste (laste) arengut toetavad tingimused ja õppeasutuse järjepidev areng, selgitades välja õppeasutuse tegevuse tugevused ning parendusvaldkonnad. Kool koostab sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul (kui nõunik ei ole määranud pikemat tähtaega). Esimene taotlus nõustamiseks sisehindamise küsimustes esitatakse õppeasutuse direktori (juhataja) poolt REKK-le hiljemalt 2010. aasta 1. märtsiks.

Aastal 2008 esitasid sisehindamise aruande Riiklikule Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusele Kunda Ühisgümnaasium (direktor Olev Lipp), Rakvere Gümnaasium (Aivar Part), Vasta Kool (Ülle Viller), Sõmeru Lasteaed "Pääsusilm" (Evi Metsmaaker) ja Rakvere Lasteaed "Triin" (Diana Kuntor).

Koostasid: Lääne-Viru Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna spetsialistid inspektor Maaja Valter ja Tiina Halling

TUNNIVÄLINE AINEALANE TEGEVUS

Ainealane tegevus ei piirdu ainult õppetunniga.

Üheks võimaluseks on kasutada kõrgkoolide juures õpilastele pakutavat, nt osaleda teaduskoolide töös.

Tartu Ülikooli Teaduskooli õpingud aitavad kaasa õpilase arengule, tema edukusele ainealastel võistlustel, annavad noorele inimesele kõrghariduse omandamiseks vajalikku iseseisva töö oskust ning teatud erialade puhul arvestatakse ka kogutud ainepunkte kõrghariduse omandamisel.

2008.aastal lõpetas Tartu Ülikooli Teaduskooli erinevad kursused 52 Lääne-Virumaa õpilast.

Vinni-Pajusti Gümnaasiumist lõpetas 10 õpilast kokku 11 kursust. Kaheksa lõpetajat oli Kadrina Keskkoolist ja Rakvere Reaalgümnaasiumist. Rakvere Gümnaasiumist lõpetas 6 õpilast kokku samuti 8 kursust. Veel oli lõpetajate hulgas õpilasi Haljala Gümnaasiumist, Tamsalu Gümnaasiumist, Tapa Gümnaasiumist ning Tapa Vene Gümnaasiumist. Ainuke põhikool, kust õpilased alustatud kursuse lõpetasid, oli Võsu Põhikool. Alexander Assmann 9. klassist suutis lõpetada koguni 3 kursust (matemaatika, füüsika ja keemia). Võsu Põhikooli õpilased kasutasid võimalust osaleda kursusel kollektiivselt. Keemia kursuse lõpetas koos neli 9. klassi õpilast.

Tallinna Tehnikaülikooli Tehnoloogiakooli ja Lääne-Viru Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonnaga loodi aastal 2008 otsekontaktid. Selle tulemusena viidi maakonnas läbi robotika koolitus, kus kõrvuti täiskasvanutega õppis edukalt ka kooliõpilasi.

Lääne-Virumaa õpilaste osavõtu kohta tehnoloogiakooli kursustest 2008.aastal andmed puuduvad, kuid 2009.aastaks on õppureid juba registreerunud.

Mitmed maakonna asutused ja õpetajate aineseksioonid aitasid kaasa õpilaste teadmiste kogumisele ja õpilaste arendamisele.

Vene keele õpetajate aineseksioon korraldas 27. veebruaril Rakvere Gümnaasiumis **vene keele päeva** maakonna põhikoolide õpilastele.

Kaheksa aastat korraldab Haljala Gümnaasium koolidele **mälumängusarja**. 2008. aasta võitsid gümnaasiumide osas Rakvere Gümnaasium ja Vinni-Pajusti Gümnaasium kaks võistkonda. Põhikoolide arvestuses võitis Haljala Gümnaasium, Kunda Ühisgümnaasium ja Võsu Põhikool.

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid organiseerimisel toimus 19. veebruaril **koolinoorte mälumäng**, kus esikoha võitis oma maakonna võistkondade eest ära Tallinna 32. keskkool, kes said preemiareisi Pariisi.

Kolmandat aastat toimus Lääne-Viru Keskraamatukogus RMK Sagadi metsakeskuse korraldamisel mitmeetapiline **Rohelise maakonna õpilaskvotiin** 4.-6. ja 7.-9. klassi õpilaste võistkondadele. Aasta 2008 võitjad olid nooremas vanusegrupis Haljala Gümnaasium, Rakvere Gümnaasium ja Rakke Gümnaasium, vanemas vanusegrupis Kadrina Keskkool, Haljala Gümnaasium ja Rakvere Eragümnaasium.

Viru Teedevalitsuse ja Ida Politseiprefektuur korraldavad koolide 3. ja 4. klassidele **liiklusviktoriini** ning võistluse **Vigurvänt**. Võistluse Vigurvänt võitjad olid erinevates vanusegruppides Annika Kroll, Jan Juhanson ja Alvar Urbas Väike-Maarja Gümnaasiumist ning Margit Koppel Põlula Koolist. Võistkondlikult võitsid Väike-Maarja Gümnaasium ja Põlula Kool.

Kodu-uurimiskonverentse on Eestis korraldatud aastast 1969 ja Lääne-Virumaa (Rakvere rajooni) õpilased on osalenud konverentsidel kõikidel aastatel peale 1972-1974. Samuti on maakonna kodu-uurijad on näidanud üleriigilistel konkurssidel sageli häid tulemusi.

22. aprillil toimus Rakvere näitustemajas järjekordne maakondlik kodu-uurimiskonverents, kust üleriigilisele konkursile saadeti järgmiste õpilaste tööd: Katrin Plaado ja Annika Valving (Haljala Gümnaasium), Kristel Koldek (Uhtna Põhikool), Indrek Limbak (Roela Põhikool), Gerda Moor, Evert Sild, Kristel Sõer, Annika Pärt, Mailis Lepparu ja Andrei Kiss (Rakvere Gümnaasium) ning Mirjam Pooland (Vinni-Pajusti Gümnaasium).

Pika traditsiooniga on 6.-9. klassi **õpilaste kirjandivõistlus**, mida viib läbi eesti keele õpetajate ainesektsioon koostöös Lääne-Virumaa Keskraamatukoguga.

Matemaatikaõpetajad korraldavad 5.-6. ja 7. klassi õpilastele **Nuputa võistlust**, kust parimad võistkonnad saavad edasi üleriigilisele võistlusele. 2008. aastal olid maakonnas esimesed Kadrina Keskkool (noorem aste) ja Rakke Gümnaasium (vanem aste).

Kahe Virumaa matemaatikaõpetajate ühisettevõtmiseks on juba 15 aastat toimuv **ülevirumaaline matemaatikavõistlus**, kus Lääne-Virumaa koolidest tulid esimese kuue hulka põhikooli õpilaste osas Rakvere Reaalgümnaasium ja Tapa Gümnaasium ja gümnaasiumi õpilaste Rakvere Gümnaasium ja Vinni-Pajusti Gümnaasium.

Matemaatikaõpetajad suunasid oma õpilasi osalema ka ülemaailmses Känguru võistluses ja üleriigisesse pranglimisvõistlusele (peastarvutamine).

Juhan Kunderi Selts organiseeris õpilastele joonistusvõistluse „Siin on ilus elada...”.

5. novembril organiseeris Eesti Energia üleriigilise **füüsikavõistluse** „Energeetiline Energia”, kus osales ka Rakvere Gümnaasiumi, Rakvere reaalgümnaasiumi ja Sõmeru Kooli õpilased.

AINEOLÜMPIAADIDEST OSAVÕTT

2008.a korraldati maakonnas 14 aineolümpiaadide maakonnavooru kokku 937 põhikooli (u 15% õpilastest) ja 340 gümnaasiumiõpilasega (u 21%).

Ainetest oli osavõturohkeim matemaatika 272 õpilasega. Olümpiaadil osalevad õpilased alates 4. klassist. Kokku osales õpilasi 12-st põhikoolist, ühest algkoolist ning 13-st gümnaasiumist.

Võistlejate suure arvu poolest eristuvad lisaks matemaatikale eesti keel ja inglise keel.

Eesti keele olümpiaade korraldatakse maakonnas õpilastele alates 5. klassist. 2008. aastal osales kokku 170 õpilast. Inglise keeles oli osalejaid 150.

Ajaloo-olümpiaadil osales 123, geograafias 70 ja bioloogias 140 õpilast.

Maakonnavoorede auhinnalistest kohtadest rääkides eristatakse põhikoole ja gümnaasiume.

Auhinnakohtade järgi 100 õpilase kohta on teistest põhikoolidest ees Võsu (5) ja Kiltsi (4), järgnevad Lehtse (1,8) ja Muuga (1,5) põhikool.

Gümnaasiumide põhikoolide osas oli auhinnakohti 100 õpilase kohta on kõige enam Rakvere Gümnaasiumil (5,2), järgnevad Kadrina Keskkool (4,5), Vinni-Pajusti Gümnaasium (2,7), Väike-Maarja Gümnaasium (2,2) ja Haljala Gümnaasium (2,2).

Gümnaasiumiastmes oli 100 õpilase kohta auhinnakohti kõige enam Kadrina Keskkoolil - 12,7, järgnesid Rakvere Gümnaasium 8,4, Rakvere Reaalgümnaasium 7,4, Vinni-Pajusti Gümnaasium ja Rakvere Vene Gümnaasium 6,7 auhinnakohaga.

Lõppvooru pääsemiseks loeb sageli tase, mitte koht maakonnas.

2008. aastal üleriigiliste aineolümpiaadide lõppvoorus osalenud õpilased

Osaleja	Kool	klass	Aine, koht	Juhendaja
Grete Marjapuu	Väike-Maarja Gümnaasium	9.kl	ajalugu	Aime Püvi
Urve Pärs	Rakvere Reaalgümnaasium	12.kl	ajalugu	Ülle Kõiv
Andres Nõmmik	Vinni-Pajusti Gümnaasium	11.kl	ajalugu	Jaan Nõmmik
Liisi Veski	Rakvere Gümnaasium	12.kl	ajalugu	A-M. Eenmäe
Taavi Sarnet	Rakvere Reaalgümnaasium	11.kl	ajalugu (6.koht)	Ülle Kõiv
Henry Kapp	Rakvere Gümnaasium	12.kl	bioloogia	Rutt Nurk
Anett Promen	Kadrina Keskkool	11.kl	bioloogia	Siret Pung
Maarja Nõmmik	Vinni-Pajusti Gümnaasium	10.kl	bioloogia (4.koht)	Mare Hirtentreu
Heiki Kohal	Rakvere Gümnaasium	11.kl	bioloogia (9.koht)	Rutt Nurk
Madis Leinakse	Rakvere Reaalgümnaasium	12.kl	bioloogia (5.koht)	Tiina Sirelpuu
Mart Kiis	Haljala Gümnaasium	7.kl	bioloogia (3.koht)	Viive Kiis
Koit-Romet Rahupõld	Kadrina Keskkool	9.kl	bioloogia (4.koht)	Siret Pung
Vassili Niroda	Kiltsi Põhikool	9.kl	bioloogia (8.koht)	Mall Võhandu
Eva Karu	Rakke Gümnaasium	9.kl	bioloogia (9.koht)	Malle Lepp
Maris Mehike	Kadrina Keskkool	8.kl	bioloogia (8.koht)	Siret Pung
Teresa Alte	Rakvere Gümnaasium	8.kl	eesti keel	Liis Otsus

Rainer Janis	Rakvere Gümnaasium	10.kl	eesti keel	Juta Valvik
Maris Reintal	Võsu Põhikool	9.kl	eesti keel (5.koht)	Anneli Promen
Kadri Kender	Kadrina Keskkool	11.kl	eesti keel	Liivi Heinla
Maarja Nõmmik	Vinni-Pajusti Gümnaasium	10.kl	eesti keel	Marge Guljajev
Martin Mölder	Rakvere Gümnaasium	12.kl	filosoofia (4.koht)	Heli Kirsi
Siim Kilki	Rakvere Reaalgümnaasium	10.kl	geograafia	Kadri Marksoo
Annika Laidroo	Rakvere Gümnaasium	8.kl	geograafia (7.koht)	Eve Raja
Janno Lumiste	Muuga Põhikool	8.kl	geograafia	Pille Lumiste
Karmen Mänd	Kadrina Keskkool	11.kl	Inglise keel	Hegi Soosaar
Kristi Tatsi	Kadrina Keskkool	11.kl	Inglise keel	Hegi Soosaar
Marit Villemsaar	Tamsalu Gümnaasium	12.kl	Inglise keel	Anne Kraubner
Matis Leemets	Kiltsi Põhikool	9.kl	keemia	Mall Võhandu
Karl Puusepp	Kadrina Keskkool	9.kl	keemia	Katrin Vaino
Madis Leinakse	Rakvere Reaalgümnaasium	12.kl	Keemia	Mare Murs
Annika Laidroo	Rakvere Gümnaasium	8.kl	loodusteadus	Toomas Vaino
Siret Villmann, Mikk Pärna	Tamsalu Gümnaasium	11.kl	majandus	Maire Tamm
Veiko Samma	Rakvere Gümnaasium	10.kl	matemaatika	Maaja Valter
Teno Kongi	Lehtse Põhikool	6.kl	muusika	Tiiu Tikkerbär
Doris Katre Truuveer	Kadrina Keskkool	11.kl	muusika	E. Altmäe
Jevgenija Veiherman	Tapa Vene Gümnaasium	10.kl	vene keel (emakeel)	J. Loštšina
Olja Malašenko	Kadrina Keskkool	1.kl	vene keel (võõrkeel, 4.koht)	Ingrid Vaikmaa
Jana Randii	Kunda Ühisgümnaasium	12.kl	vene keel (võõrkeel, 8.koht)	Marina Klimenko
Võistkond	Väike-Maarja Gümnaasium	5.kl	õpioskused	

Allikas: TÜ Teaduskool

Maakonna olümpiaadide tulemused on toodud aastaraamatu lõpus olevates lisades

ÕPETAJATE AINESEKTSIOONIDE TEGEVUS

Lääne-Virumaal tegutses 2008/2009. õppeaastal 34 õpetajate ainesektsiooni.

Oma aineliitidesse on koondunud lisaks ainesektsioonidele koolijuhid, algklasside õpetajad, alushariduse juhid ning kehalise kasvatuse õpetajad.

Ainesektsioonid tegutsevad vastavalt oma tegevuskavale. Komisjoni tööd juhib üks õpetaja või õpetajate aktiiv. Ainesektsioon korraldab oma liikmetele üritusi, koolitusi, organiseerib õpilastele ülemaakonnalisi üritusi (põhiliselt aineolümpiaade).

Ürituste läbiviimiseks saavad ainesektsioonid taotleda raha Lääne-Viru Omavalitsuste Liidult.

Ainesektsioonid	Juht	Kool
Ajalugu	Harry Laiv	Kadrina Keskkool
Maateadus	Kadri Marksoo	Rakvere Reaalgümnaasium
Bioloogia	Tiina Sirelpuu	Rakvere Reaalgümnaasium
Füüsika	Toomas Vaino	Rakvere Gümnaasium
Keemia	Ursula Palts	Tapa Gümnaasium
Matemaatika	Maire Tamm	Tamsalu Gümnaasium
Eesti keel	Aime Tops	Tamsalu Gümnaasium
Inglise keel	Hegi Soosaar	Kadrina Keskkool
Saksa keel	Andra Moor	Rakvere Gümnaasium
Vene keel	Svetlana Romov	Rakvere Reaalgümnaasium
Inimeseõpetus	Evelin Tiiter	Kadrina Keskkool
Kehaline kasvatus	Triinu Merilo	Rakvere Linna Algkool
Muusika	Viivi Voorand	Haljala Gümnaasium
Kunstiõpetus	Kille Kruuv	Vaeküla Kool
Käsitöö	Aime Veelmaa	Rakke Gümnaasium
Tööõpetus	Aivar Tammla	Rakvere Reaalgümnaasium
Majandusõpetus	Marina Muravkina	Rakvere Vene Gümnaasium
Informaatika	Kadri Toomingas	Jäneda Kool
Riigikaitse	Ants Rikberg	Väike Maarja Gümnaasium
Usuõpetus	Tiina Mesi	Lasila Põhikool
Koolipsühholoogid	Lea Metsis	Kunda Ühisgümnaasium
Logopeedid	Leelo Veski	Vaeküla Kool
Sotsiaalpedagoogid	Tiina Pihlak	Haljala Gümnaasium
Raamatukogu	Ingela Siniällik	Rakvere Gümnaasium
Huvijuhid	Merle Silla	Rakvere Gümnaasium
Õppealajuhatajad	Ingrid Vaikmaa	Kadrina Keskkool
Algõpetus	Kadi Kruusmaa	Rakvere Gümnaasium

Alushariduse juhid	Diana Kuntor	Rakvere Lasteaed "Triin"
Alushariduse õppealajuhatajad	Kadri Vahula	Rakvere Lasteaed "Triin"
Alushariduse eesti keel ja matemaatika	Heli Arge	Vinni Lasteaed "Tõruke"
Alushariduse käeline tegevus	Kairi Kroon	Tapa Lasteaed "Pisipõnn"
Alushariduse liikumine	Inara Seppel	Rakvere Lasteaed "Kungla"
Alushariduse loodus	Heli Vassar	Sõmeru Lasteaed (Uhtna)
Alushariduse muusika	Renna Sarap	Sõmeru Lasteaed "Pääsusilm"
Alushariduse tervis	Eda Kiili	Kunda Lasteaed "Kelluke"
Aineliidud		
Alusharidus	Ene Nool	Rakvere Linna Algkool
Algõpetus	Kadi Kruusmaa	Rakvere Gümnaasium
Haridusasutuste juhid	Arvo Pani	Kadrina Keskkool
Koolijuhid	Kaido Kreintaal	Haljala Gümnaasium
Kehaline kasvatus	Olev Raudsepp	Lääne-Viru Maavalitsus

Koostas: Lääne-Viru maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna inspektor Maaja Valter

KOOLIDE LÕPETAMINE

Viimastel aastatel on jäänud põhikooli lõpetajate gümnaasiumisse ja kutsekoolidesse edasimineku üldiselt samale tasemele, kuid suurenenud on kahel viimasel aastal kojujäävate või välismaale minevate noorte arv. 2008.aastal jätkas pärast 9.klassi lõpetamist õpinguid gümnaasiumis 65% ja kutsekoolis 30% õpilastest.

Gümnaasiumide 9.klassi lõpetajatest 68% ja põhikooli lõpetajatest 57% jätkas õpinguid gümnaasiumides. Rõõmustav on asjaolu, et 2008.a. olid koolid teadlikud 9.kl. lõpetajate käekäigust - ühtegi teadmata noort ei olnud. 2008.a lõpetas põhikooli 955 õpilast ja asus gümnaasiumides õppima 541 noort. 2007.a aga vastavalt 935 ja 562 õpilast. 2008.a lõpetas gümnaasiumi 528 õpilast. 2007.a. aga 567 õpilast.

Põhikooli lõpetajate edasine käekäik

Kool	9.kl lõpetajate arv		Jätkas õpinguid gümnaasiumis		Jätkas õpinguid kutsekoolis		Läks tööle		Muu		Teadmata	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Aaspere Põhikool*	10	-	2	-	7	-	-	-	-	-	1	-
F.v Wrangeli nim Roela Põhikool	16	1	9	8	7	7	-	-	-	1 K	-	-
Jäneda Põhikool	8	14	8	9	-	3	-	1	-	1 V	-	-
Lasila Põhikool	-	10	-	4	-	4	-	-	-	2 K	-	-
Lehtse Põhikool	8	10	3	7	5	2	-	-	-	-	-	-
Põlula Kool	10	9	7	2	2	6	-	-	-	-	1	1
Rakvere Põhikool	24	25	16	19	7	6	1	-	-	-	-	-
Simuna Kool	-	10	-	4	-	3	-	-	-	-	-	3
Kiltsi Põhikool	-	9	-	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Vajangu Põhikool	-	5	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-
Salla Põhikool	3	3	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-
Sõmeru Põhikool	26	30	19	18	6	11	-	1	1	-	-	-
Tudu Põhikool	8	11	4	6	4	4	-	-	-	1 V	-	-
Uhtna Põhikool	13	15	10	7	3	8	-	-	-	-	-	-
Vasta Kool	9	4	3	3	6	1	-	-	-	-	-	-
Võsu Põhikool	18	14	13	12	5	2	-	-	-	-	-	-
Haljala Gümnaasium	46	55	32	40	2	13	-	2	-	-	12	-
Kadrina Keskkool	66	75	44	61	18	11	-	2	1	-	3	-
Kunda Ühisg.	58	44	35	27	22	16	-	1	1 K	-	-	-
Rakke Gümnaasium	25	26	16	14	7	12	1	-	1	-	-	-
Rakvere Erag.	31	23	19	11	8	11	3	1	-	-	-	-
Rakvere Gümna.	130	75	101	70	29	5	-	-	-	-	-	-
Rakvere Reaalg.	98	97	74	74	24	19	-	-	-	4	-	-
Rakvere Vene G	15	33	8	14	6	18	-	1	-	-	1	-
Tamsalu Gümna.	51	42	33	29	18	11	-	-	-	-	2	-
Tapa Gümnaasium	67	58	40	34	20	17	4	4	2 K	1	1	-
Tapa Vene G.	44	33	15	14	20	18	5	1	2 LHP	-	2	-
Vinni-Pajusti G.	69	50	41	28	24	21	2	1	2 V	-	-	-
Kokku	884	814	562	532	261	245	21	17	9	12	27	0

Allikas: üldhariduskoolide andmed 2009.a märts

Lühendid: RÖKK - Rakvere Õhtukeskkool; LHP - lapsehoolduspuhkusel, V – välismaal, K - kodus

Andmed puuduvad 3 kooli kohta. Aaspere põhikool 2008.a enam ei töötanud.

Hõbe- ja kuldmedaliga lõpetajate arvud aastate lõikes:

Kool	2006		2007		2008		Kokku 1994-2008	
	Hõbe	Kuld	Hõbe	Kuld	Hõbe	Kuld	Hõbe	Kuld
Haljala Gümnaasium	2		2		1		18	3
Kadrina Keskkool	4	1			1	1	11	5
Kunda Ühisgümnaasium			1	2	2	1	15	5
Rakvere Eragümnaasium		1	2	1			2	2
Rakvere Gümnaasium	2		5		2	1	44	10
Rakvere Reaalgümnaasium	4	1	4		4		33	10
Rakvere Vene Gümnaasium	3				1		7	
Tamsalu Gümnaasium	2	1	2		3	1	20	8
Tapa Gümnaasium	1	3		1	2		14	7
Tapa Vene Gümnaasium	2			1	1	1	19	6
Vinni-Pajusti Gümnaasium	2	2	2	2	1	1	21	11
Väike-Maarja Gümnaasium		1	1	1	2	2	18	6
Kokku	22	10	19	8	6	21	232	77

Allikas: üldhariduskoolide andmed, 2007

Kõige enam anti medaleid välja 2005.a. ja 2006.a. - 32 medalit. 1998.a. ei antud välja ühtegi medalit. Viimasel 10 aastal on kuld- ja hõbemedalitele õppivate noorte arv olnud 25-27, v.a. 2005. ja 2006. aasta.

Rakke Gümnaasiumil oli viimati medaliga lõpetaja 2005.a, kuid 1994-2005.a. on saanud 4 kulda ja 5 hõbedat. Rakvere Eragümnaasium on töötanud alates 2003.a., selle aja jooksul on õpilased saanud 2 kulda ja 2 hõbedat. 2008.a. sai üks Rakvere Öhtukeskkooli lõpetaja hõbemedali, enne on saanud 2 medalit.

19. juunil toimunud **Vabariigi Presidendi ja pr Evelin Ilvese vastuvõtt** Presidendilossi roosiaias üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste parimatele lõpetajatele käisid üheksa noort: Sigrid Nurm Haljala Gümnaasiumist, Karmen Meisalu Tamsalu Gümnaasiumist, Veronika Mooses Vinni-Pajusti Gümnaasiumist, Yulia Chebotareva Tapa Vene Gümnaasiumist, Madis Leinakse Rakvere Reaalgümnaasiumist, Silver Lumi Kadrina Keskkoolist, Evert Kraav Rakvere Gümnaasiumist, Grisse Süda Kunda Ühisgümnaasiumist ja Kairi Maasik Väike-Maarja Gümnaasiumist.

Koostas: Lääne-Viru Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Marge Lepik